

АРТУР

А що в результаті?! А ось що. Довкола під прицілами телекамер гасає *одинадцять*о малюків, а яскравих пакунків із подарунками у нас лишень *десять*.

Ех, Васю, Васю! Як то кажуть, підвів мене під монастир. Бо якщо нашому любому шефу зараз не пощастить напоказ повдати святого Миколая, він спустить із мене, як зі свого довіреного помічника, не одну шкуру. Добре, якщо просто звільнить. Тоді я, коли матиму хоч трохи часу перед звільненням, *дуже постараюся* попсувати кров і тобі, Василю. У тому числі за сьогоднішній бадьорий звіт скоромовкою: «Журналиги камери, мікрофони приготували. Батьки усіх десятиох малявок прилизали, причесали та наказали бути чемними. А машину — ту, що в подарунок, — ми пригнали і перевірили. Нормальна тачка. Усе буде окей!»

От тобі й окей.

Однак у мене є дурна звичка прокручувати в голові найгірший із можливих сценаріїв, щойно бодай крихітна проблемка замайорить на обрії. Тоді відразу в голові народжується варіант, як проблемку розв'язати. Ось чому Денис, новий водій шефа, гайнув до найближчого кіоску з іграшками. Іще хлопчисько, куди йому

до досвідченого попередника Михайловича! Але купити сяку-таку дитячу цяцьку, думаю, зможе — і ніхто з малюків не залишиться ображеним. Принаймні не під час зйомки новинного сюжету, проплаченого до останньої секунди та прописаного до крапки.

Звично прилаштовуюсь так, аби мати змогу реально оцінювати «експозицію» і не маячити зайвий раз перед оператором. Тут у нас мелодраматична історійка намальовується. Власник дуже поважної в місті фірми, він же філантроп та меценат, перед Новим роком дарує багатодітній родині мікроавтобус. Будуть щасливі усмішки та суцільне розчулення на тлі дорогого, у прямому сенсі, презента.

Добре, що сніг із неба не сипле — техніці працювати легше. *Знімаєм.*

Матуся зі сльозами вдячності розповідає, як їм потрібна та автівка. Як вона зверталася з проханням до міськкадміністрації та в інші державні інстанції, але усе даремно. Її не хотіли слухати, відмахувалися, наче від прокаженої. Але, слава Богу, світ не без добрих людей... Тощо, тощо.

Оператори двох конкурентних місцевих телеканалів, на диво, злагоджено беруть великий план.

Красиво придумано, правда ж? Глядачів пробирає до сліз: симпатична й сором'язлива жіночка середнього віку щемливо розповідає свою життєву історію. Таким стовідсотково довіряють, бо зовнішньо вона схожа на вашу сусідку-знайому-родичку: сумні згаслі очі, синці під ними, кутики вуст завжди опущені, зморшки на чолі. Якби вона мала хоч трохи часу на себе, то була б досить привабливою, хай і не красунею. За віком — не стара зовсім.

Біля неї — мовчазний високий мужчина. Її чоловік. Глава сімейства. Усі мовлені дружиною слова підтверджує активними

кивками. Матуся тримає за руки наймолодших – худеньку білявку, яка тільки-но, либонь, навчилася ходити, та вертлявого дворічного хлопчину.

Ця сімейна пара всиновила-вдочерила сімох чужих дітлахів. Додайте ще власних трьох – має бути десять. От хто наплутав із цифрами в паперах? Звідки взялося одинадцять? Хіба вчора ще одненьку вдочерили. Не здивуюся.

Ох! Малий дворічка вхитряється висмикнути руку з маминою долоні й чкурнути до операторів. Радше, до їхньої техніки. Зараз заважатиме дядькам – і буде безлад на майданчику! Але дівча приблизно семи років перехоплює бешкетника. Бере його за руку та щось шепоче на вушко. Мабуть, просить не плутатися під ногами. Молодець, дівчинко, варто буде тобі підсунути найсимпатичніший подарунок.

Дітлахи широко всміхаються і зовсім не ніяковіють перед камерами. Певна річ, не вперше спілкуються із журналістами та благодійниками. Цікаво, що виросте з них за такого виховання. Хоча... Холера, якраз не дуже цікаво. Хіба це мій клопіт?

Спостерігаю за шефом. О, це актор найвищого класу. Стоїть, удавано ласкаво шкіриться, одне з малят ніжно по голові гладить. А він же навіть для власної дитини не завжди знайде пів години у розписаному до секунди графіку. Хоча насправді справа не в заклопотаності. Не вміє він любити й не збирається вчитися. «Любов, нехай і до найріднішого, робить людину слабкою» – його кредо! Але не дарма про його майстерність тримати фасон оповідають легенди.

Ось наш шеф вручає черговий подарунок, Барбі в коробці, шестирічній дівчинці. Типове дівчисько з проблемної родини. Біде личко, рідке попелясте волосся, надто ранні прищі на лобі. Біологічні батьки, мабуть, алкаші або наркомани. Навряд чи їй

живеться класно у сімейному дитбудинку. Очі без натяку на щасливі вогники. Таким дітям всюди погано. Вони з першого погляду приречені бути об'єктом знущання. Кожним півкроком, піврухом, півусміхом наче вибачаються за те, що існують.

Без подарунка залишається одне дитя. Заминочка... Шеф вдавано ніяковіє, відчуваючи, що щось іде не за сценарієм. Картично всміхається на всі дорогі зуби й щось там торочить про диво різдвяного свята, чудо народження Ісуса. До чого тут Ісус? Але кому, як не мені, знати, що шеф уміє переконливо базікати. Заслухаєшся!

Проте цього разу вся увага прикута не до нього. Дівчатко, що залишилося без подарунка, зовсім не схоже на решту нещастя. Це симпатична семирічна русявка. Кучерики вибиваються з-під трохи поношеної, але ще яскраво-червоної новорічної шапки; усмішка трохи щербата, але така щира, що навіть журналісти роблять стійку, оцінивши фотогенічність та невимушеність малої.

Звісно, журналюги куплені з тельбухами. Знають, кого мусять знімати. Однак вони професіонали. Інакше чи витрачав би шановний шеф гроші на їх купівлю?

Водій Денис з'являється вчасно. Мовчки пхає мені до рук барвистого м'яча у шовковій сітці. Тицю м'яч шефу, той – малій. От тобі й найкращий подарунок! Схоже, їй м'яч справді подобається. Значно більше, ніж плюшеві звірі та ляльки браликів і сестричок. Мала щасливо зиркає навколо сяйливими оченятами: чи усі бачать, як їй поталанило?! Раптом стає дуже серйозною:

– Мстиславе Маврикійовичу! – опа! Дівчатко навіть не затнулося, хоча дехто з дорослих у перший робочий день на втіху більш досвідченим Артурам ламає язика на такому імені по батькові. – Спасибі Вам велике-превелике! Хай і у Вас свята будуть

дуже-дуже гарними! А оце-от, будь ласка, передайте вашій донечці Іринці як подарунок. Добре? Це від усіх нас.

На крихітній долоньці дівчинки — пластилінова білочка. Ой-ой, малюток, а де твоя рукавичка? Мороз зараз навіть дуже кусочий. Але всім якось не до цього. Увага і камер, і майбутніх глядачів прикута до подарунка. Не шедевр, скажемо щиро, але хіба це важливо? Репортери підбадьорилися, уявляючи, що навіть із цього платного сюжету можна виліпити пристойну різдвяну історію.

Мстислав Маврикійович удає розчулення, дякує за гостинець. Дівчинка аж розчервонілася від утіхи. Скромно опускає очі й починає надягати рукавички, врешті витягнуті з кишені. Теж правильно, нема чого гарну річ пластиліном бруднити.

Репортерка «Нашого міста» — довгонога красуня, що вдало маскується під типову білявку з чоловічих анекдотів — уже присіла перед малою навпочіпки. Дівча охоче щєбече у мікрофон:

— Я Віруся. Живу в мамі Тані й татка Толі лише кілька днів. Сильно-сильно люблю їх та всіх моїх братиків і сестричок. У мене колись була гарна рідна мама, але вона пішла до Діви Марії на небо. Тепер вона звідти наглядає за мною та...

Щось неприємно дряпає мене всередині.

Невже справді варто напихати малих такими байками?! Чи їм і справді так легше?

Мала продовжує:

— ...Матуся на небі тішиться, що мені добре. Моя теперішня мама також завжди називає мене Вірусєю, — губи малої здригаються, але лише на мить. Вона підносить руку у пухнастій червоній рукавичці із вишитою білою сніжинкою і невміло удає, що просто поправляє неслухняне волосся.

Про що тільки думає журналістка, записуючи таку історію?! Чи вона хоче зіпсувати усім глядачам новорічний настрій? Але Віруся ще не закінчила:

— Я дуже люблю Різдво, бо тоді янголи ходять землею і збуваються усі-усі бажання. Хай і ваші бажання здійсняться!

Завіса.

Спектакль завершений. Де овації?

Вистава з подарунками минула вдало попри несподівану імпровізацію.

Ось тільки для повної гармонії варто послати подалі неприємне передчуття.

Це, мабуть, останні події в місті так на мене впливають. Купа наче випадкових та непередбачуваних смертей, нещасних випадків серед конкурентів і поміж друзів шефа. Ех, стаю параноїком, хоча слиньком себе ніколи не вважав. Жену якнайдалі похмурі думки. Проте як не випускай з хати дим через віконце і двері, поки не буде тяги в димарі — не попустить...

***

У машині шеф задумливо розглядає пластилінову криволапу білочку, яка тримає в лапах велику білу квітку. Враз усміхається кутиком тонких вуст:

— Артуре, друже, черкни собі десь дані цієї Вірусі. Раптом знадобиться для реклами чи іміджевого заходу. Зможемо використати. Далеко дівка піде! Гм, може, й артисткою стане. Бачив, якими переляканими очима на неї матуся-квокуся дивилася? Чиста імпровізація з боку дрібноти. Хе, а імідж-відділ не дарма хліб їсть, гарно підібрали родину для сюжету, — пан Мстислав (так його зветь свої, та й то не всі) задоволено гмикає.

А далі різко стискає пальцями пластилінову білку. Жорстко, без натяку на сумніви. Сентименти — для хлюпиків.

Водій Денис кидає огудний погляд у дзеркало заднього огляду. Ох-ох, які ми ніжні! Чи хлопець справді думав, що шеф повезе пластиліновий «гостинець» спадкоємиці? Та в її ігровій кімнаті скоро ступити ніде буде — стільки там найвигадливіших іграшок. Куди оцьому пластиліновому одороблу!

(Ху! Чого це я причепився до новенького? Може, тому, що й сам на мить побачив у прогнозованій реакції шефа щось зовсім бридке. Курва мама! Непрофесійно, одначе.)

Усі роздуми зайняли мить, а в наступну...

Від поблажливого настрою шефа й сліду не залишилося. Він зойкнув і аж підстрибнув від несподіванки. Кров розпливалася зім'ятою пластиліною фігуркою. Пальці шефа також червоні. Навіщо було вставляти в пластилінову фігурку шматок дроту? А мо', вчителька проінструкувала, коли малі готували подарунки рідним на уроці трудового навчання? Типу надійніше буде, як каркас, чи що.

Мовчки стискаю плече Дениса: зупинись! Цікаво, про що він думає, незворушно спостерігаючи, як шеф блідне від вигляду крові? Якщо вирішить, що той слабак, це буде найбільшою або й останньою помилкою в житті водія.

Мстислав Маврикійович зовсім не тюхтій. Не раз брав участь у вельми специфічних переговорах, на яких показувати слабкість варто тільки тоді, коли задалегідь подбаєш про місце на кладовищі. Але зараз він по-справжньому наляканий. Звісно, не через кілька крапель власної крові.

У кожного своя фобія. От на очах нашого шефа рідний дядько помер у страшних муках від зараження крові. Пан Мстислав був тоді дошкільням. Якщо згадати про рівень медицини в глухих

радянських селах 70-х років, то хіба цей випадок дивний? Але шеф чомусь переконав себе, що такі муки можуть спіткати і його. Типу це спадково.

В аптечці з антисептиків тільки йод, і то протермінований. Звісно ж! Аптечка у нас для поліції. А оскільки пику водія Мстислава Маврикійовича знають усі поліціанти не тільки міста, а й області, то навіщо напружуватися? Добре, що вона взагалі є! З протермінованими не тільки йодом, а й аспірином, анальгіном, активованим вугіллям та пожовтілим від часу бинтом. Ех, Михайловичу-Михайловичу! Чи не тому ти в аварію втрапив, що відчув уседозволеність? Мабуть, думав, що бог доріг також на нашого шефа працює. От і довелося нашвидкуруч «передавати» машину жовтодзьобіку. У нового ж водія до аптечки, либонь, руки не дійшли. Або подумав, як і Михайлович: «Хто там у неї буде зазирати? Кому вона тре?»

Аж ось знадобилася.

Тільки мить вагаюся, чи не звеліти Денису загальмувати перед найближчою аптекою. Коли що, він буде крайнім, а не попередник, який занедбав аптечку. А, бляха-муха, задовбали оці безкічнні шефові самонавіювання! Скільки тієї подряпини? До чергового весілля шефа (четвертого, якщо рахувати стосунки з матір'ю його доньки) загоїться. Тут і без свіжого антисептика вистачає клопоту! Новий рік на носі.

Щоб заспокоїти фобії шефа, рясно обробляю рану протермінованим йодом та накладаю пожовтілий бинт. Щойно приїдемо в офіс, обов'язково перев'яжу наново й запишу шефа до лікаря, щоб заспокоїти внутрішніх демонів.